

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Departament Badań Regionalnych i Środowiska

Notatka informacyjna

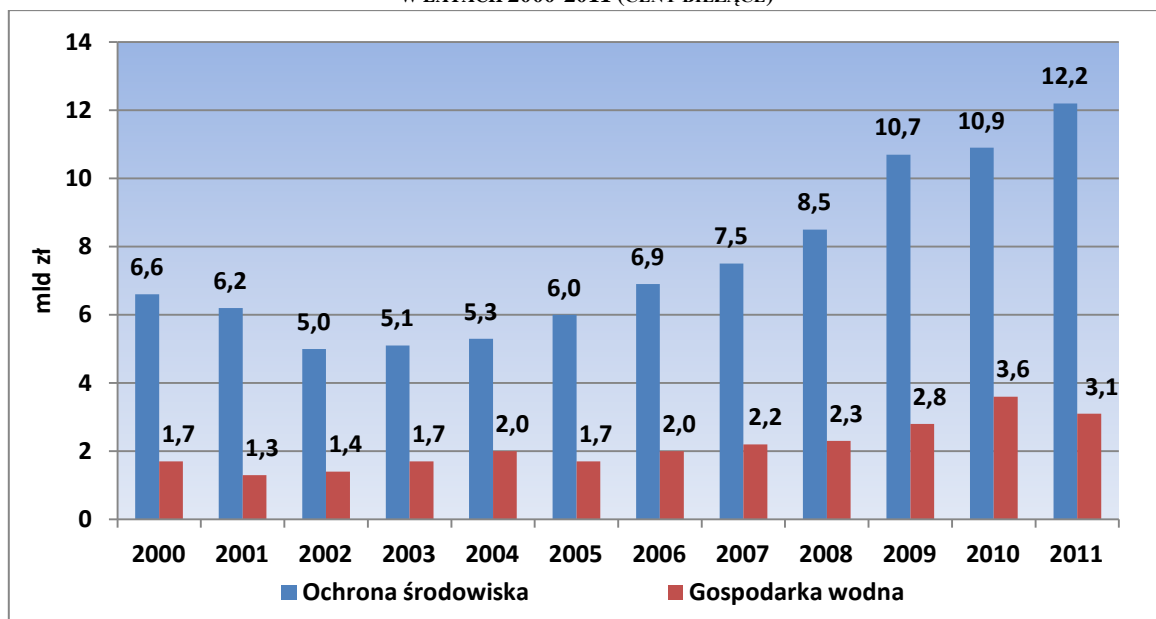
WYNIKI BADAŃ GUS

Warszawa, 03.09.2012

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Polsce w 2011 r.

W świetle badań przeprowadzanych przez GUS obserwuje się w Polsce od 2002 r. wzrost nakładów na środki trwałe na ochronę środowiska – do poziomu ponad **12,2 mld zł** w 2011 r. Nakłady na środki trwałe na gospodarkę wodną wyniosły ponad **3,1 mld zł** i były nieco niższe niż przed rokiem.

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 2000-2011 (CENY BIEŻĄCE)

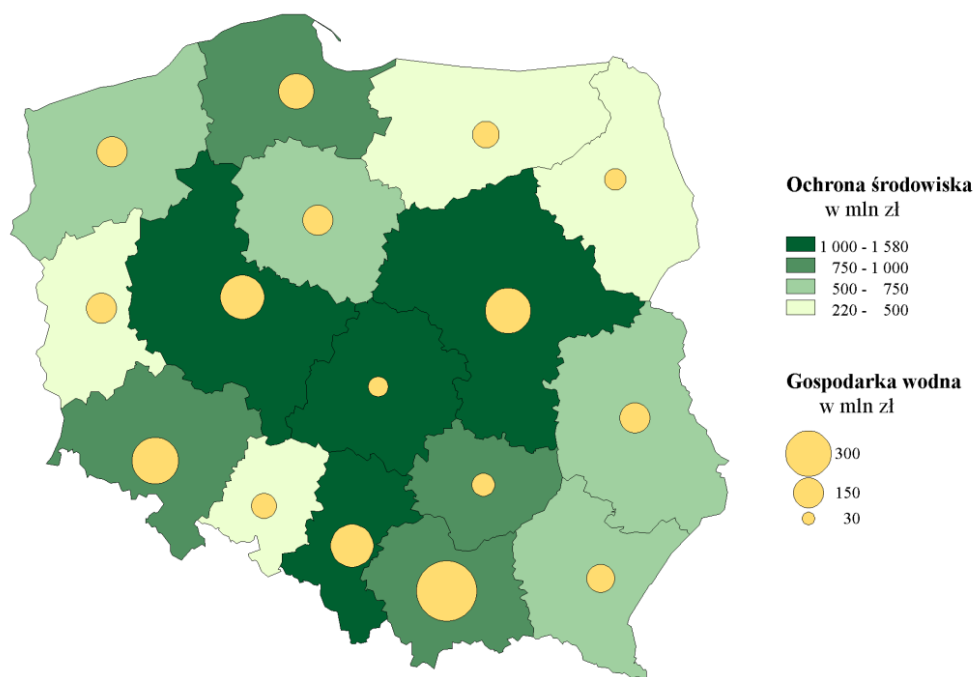

W strukturze finansowania nakładów na środki trwałe na **ochronę środowiska** w 2011 r. środki własne stanowiły 47,7%, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 19,7%, środki z zagranicy 18,5%, z budżetu 10,2% oraz inne 3,9%. Środki własne stanowiły 33,8% nakładów na **gospodarkę wodną**, fundusze ekologiczne, pożyczki i kredyty 24,3%, środki z zagranicy 21,7%, z budżetu 17,6% oraz inne 2,6%.

Udział środków własnych inwestorów, od kilku lat, kształtuje się na poziomie 40-50% ogólnych nakładów na środki trwałe zarówno w ochronie środowiska, jak i w gospodarce wodnej. Od dekady utrzymuje się także wysoki udział funduszy ekologicznych w nakładach na środki trwałe na ochronę środowiska (14-26%) i na gospodarkę wodną (10-16%). W 2011 r. nastąpił wzrost udziału środków z budżetu w tych inwestycjach. W latach poprzednich wynosił 2-4% w przypadku ochrony środowiska oraz 10-17% dla gospodarki wodnej. Od kilku lat wzrasta także udział środków z zagranicy.

Największe nakłady na środki trwałe na ochronę środowiska poniesiono w województwie łódzkim (12,6% ogółu nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska), śląskim (12,4%), mazowieckim (10,8%) oraz wielkopolskim (9,7%), natomiast najmniejsze w lubuskim (1,9%), podlaskim (2,0%), opolskim (2,6%), warmińsko-mazurskim (3,2%) oraz kujawsko-pomorskim (4,2%).

**NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNA
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R. (CENY BIEŻĄCE)**

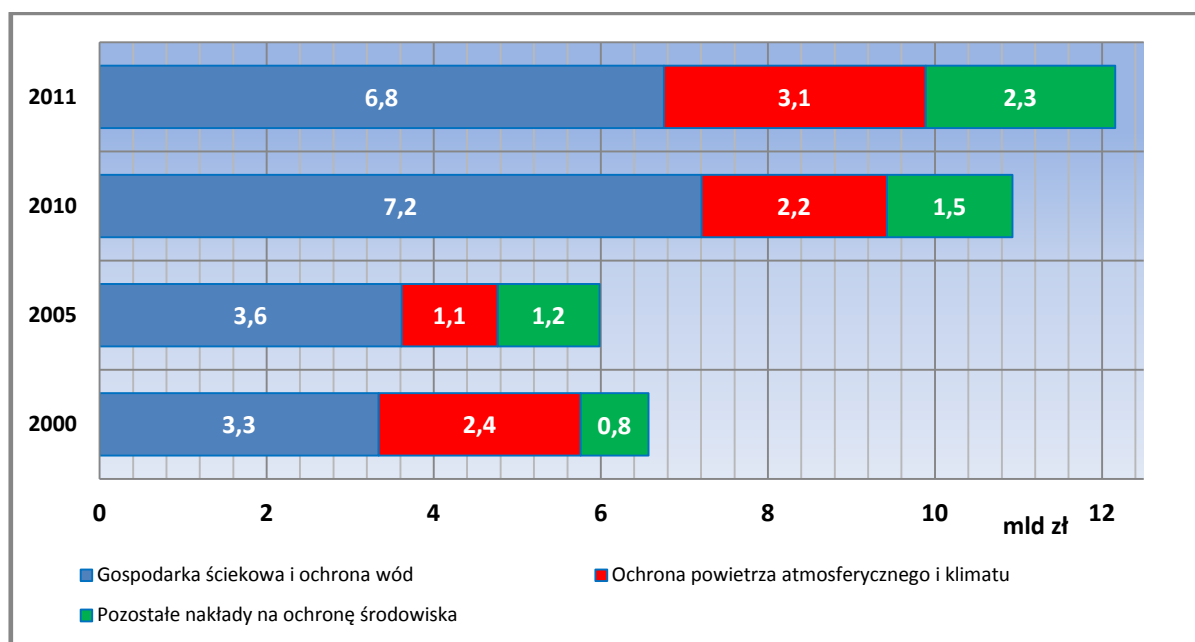
W gospodarce wodnej największe nakłady poniesiono w województwach małopolskim (19,0% ogółu nakładów) i dolnośląskim (10,2%), natomiast najmniejsze w łódzkim (2,3%), podlaskim (2,4%) oraz świętokrzyskim (2,8%).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA

Wyróżnia się 9 dziedzin ochrony środowiska¹: ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu; gospodarkę ściekową i ochronę wód; gospodarkę odpadami; ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych; zmniejszenie hałasu i wibracji; ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu; ochronę przed promieniowaniem jonizującym; działalność badawczo-rozwojową oraz inną działalność związaną z ochroną środowiska.

Największe nakłady w 2011 r. poniesiono na: **gospodarkę ściekową i ochronę wód** (55,5% ogółu nakładów na środki trwałe) oraz **ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu** (25,8%). Na pozostałe dziedziny poniesiono 18,7% nakładów.

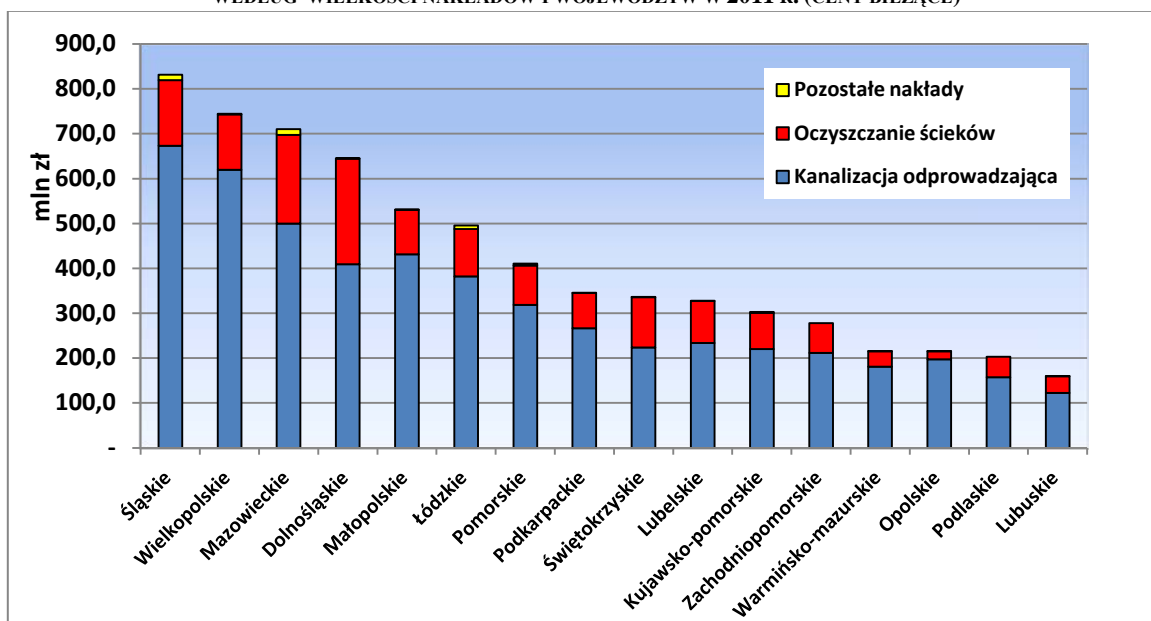
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2011 (CENY BIEŻĄCE)

Nakłady na środki trwałe służące **gospodarce ściekowej i ochronie wód** wyniosły **6,8 mld zł**. Największe nakłady zostały poniesione w województwach: śląskim (12,3% nakładów na gospodarkę ściekową i ochronę wód), wielkopolskim (11,0%), mazowieckim (10,2%) i dolnośląskim (9,5%), najniższe w lubuskim (2,4%) oraz podlaskim (3,0%).

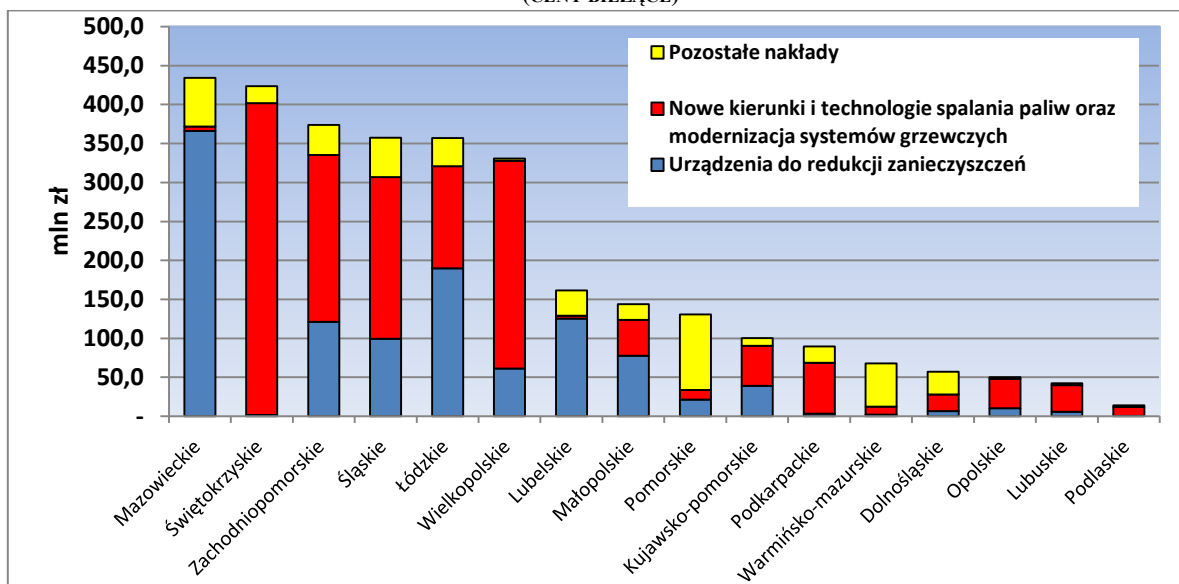
¹ Zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE ŚCIEKOWEJ I OCHRONIE WÓD
WEDŁUG WIELKOŚCI NAKŁADÓW I WOJEWÓDZTW W 2011 R. (CENY BIEŻĄCE)

W 2011 r. nakłady na środki trwałe służące **ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu** wyniosły **3,1 mld zł**. Największe nakłady poniesiono w województwach mazowieckim (13,9% ogółu nakładów) i świętokrzyskim (13,5%), najmniejsze w podlaskim (0,5%) i lubuskim (1,4%).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE POWIETRZA I KLIMATU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R.
(CENY BIEŻĄCE)

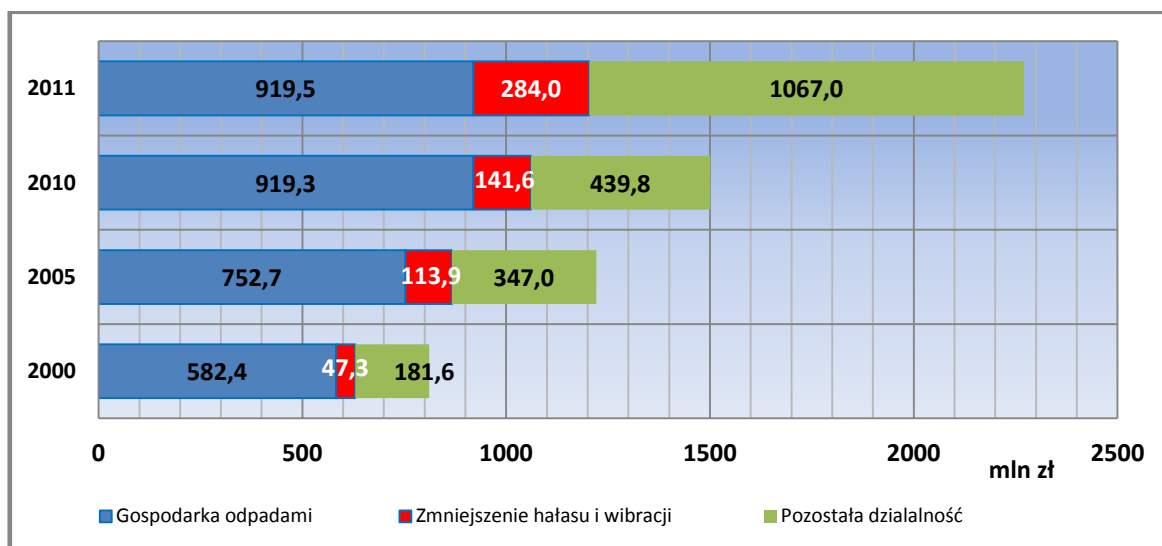

Największą część nakładów na ochronę powietrza i klimatu stanowiły wydatki na **nowe kierunki i technologie spalania paliw oraz modernizację systemów grzewczych** (48,5% ogółu wydatków) oraz na **urządzenia do redukcji zanieczyszczeń** (36,1%). Nakłady

z pierwszej grupy były najwyższe w województwach świętokrzyskim (400,2 mln zł), wielkopolskim (266,5 mln zł) oraz zachodniopomorskim (214,1 mln zł), najniższe w województwie lubelskim (3,7 mln zł) oraz mazowieckim (5,8 mln zł). Nakłady na urządzenia do redukcji zanieczyszczeń najwyższe były w województwach mazowieckim (366,0 mln zł) i łódzkim (189,9 mln zł), najniższe w województwach podlaskim (0,4 mln zł), świętokrzyskim (1,5 mln zł) oraz warmińsko-mazurskim (2,2 mln zł).

Nakłady na **gospodarkę odpadami** stanowiły 7,6% ogółu nakładów na ochronę środowiska, na **zmniejszenie hałasu i wibracji** przekazano 2,3%, na pozostałą działalność łącznie 8,8%, z tego na **ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu** 3,6%.

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA W WYBRANYCH DZIEDZINACH W LATACH 2000, 2005, 2010, 2011 (CENY BIEŻĄCE)

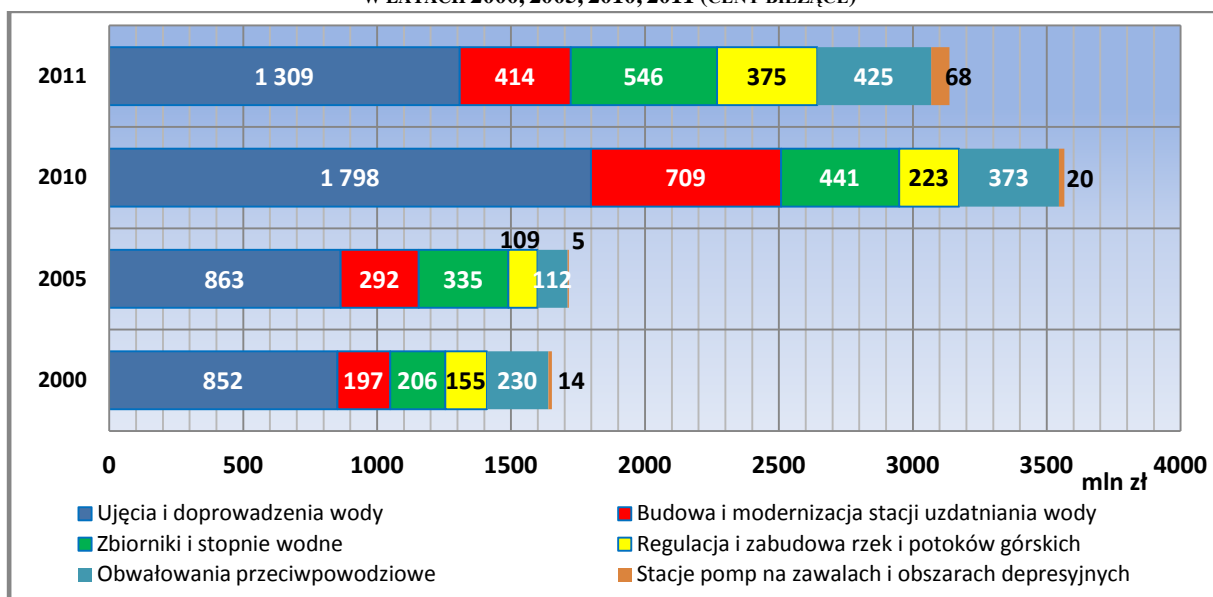
Główną grupą inwestorów w ochronę środowiska były przedsiębiorstwa, których udział w nakładach wyniósł 51,8%, następnie gminy (37,4%) i jednostki budżetowe (10,7%).

NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ

Do inwestycji związanych z gospodarką wodną zalicza się budowę ujęć służących do poboru wody (łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą), budowę laboratoriów kontroli jakości wody (w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody), budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów, regulację rzek i zabudowę potoków, budowę obwałowań przeciwpowodziowych, oraz budowę stacji pomp na zawalach i obszarach depresyjnych.

W 2011 r. kwota nakładów służących gospodarce wodnej wyniosła ponad **3,1 mld zł**. Główny strumień nakładów był skierowany na budowę infrastruktury zapewniającej ludności wodę pitną, poprzez inwestycje w ujęcia i doprowadzanie wody, stanowiące 41,7% wszystkich nakładów w gospodarce wodnej.

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 2000, 2005, 2010, 2011 (CENY BIEŻĄCE)

Grupą inwestorów o największym udziale nakładów w obszarze gospodarki wodnej były jednostki budżetowe – 43,0%, pozostałe grupy tj. gminy i przedsiębiorstwa stanowiły odpowiednio 28,9% i 28,1%. Wysoki udział jednostek budżetowych w nakładach wynika z inwestycji w infrastrukturę przeciwpowodziową, zbiorniki i stopnie wodne, regulację, zabudowę rzek i potoków górskich.

EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

W 2011 r. w wyniku realizacji **inwestycji ochrony środowiska**, oddano do eksploatacji 109 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 0,15 mln m³/dobę, w tym 103 oczyszczalnie ścieków komunalnych (0,13 mln m³/dobę). Do eksploatacji przekazano 8,9 tys. km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki, odnotowując niewielki wzrost (o 0,4 tys. km) w porównaniu z 2010 r. oraz 850 km sieci kanalizacyjnej na wody opadowe.

W zakresie ochrony powietrza, oddano do użytku urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych o zdolności 86,7 tys. ton/rok (wzrost dwudziestokrotny w stosunku do 2010 r.) oraz neutralizacji zanieczyszczeń gazowych o zdolności 172,3 tys. ton/rok (wzrost ponad dziesięciokrotny w stosunku do 2010 r.).

W 2011 r. w zakresie **efektów rzeczowych inwestycji gospodarki wodnej** oddano do użytku urządzenia zaopatrzenia w wodę o łącznej wydajności ok. 135,6 tys. m³/d (było to ok. 42% mniej niż w 2010 r.), z czego stacje uzdatniania wody stanowiły ok. 51%. Wydajność ujęć wodnych zmniejszyła się o ok. 37% w stosunku do roku poprzedniego do poziomu 67 tys. m³/dobę. Wybudowanych zostało dziesięć zbiorników wodnych (o 5 więcej niż w roku poprzednim) o blisko dwudziestokrotnie większej niż w 2010 r. łącznej pojemności całkowitej, osiągającej 4,2 mln m³. Wyregulowano 654 km rzek tj. o ponad 118% więcej niż w 2010 r. oraz poddano budowie i modernizacji 305 km obwałowań przeciwpowodziowych (wzrost o 178% w porównaniu z 2010 r.).